

ارزیابی اقتصادی تلفات ترانسفورماتورهای توزیع

مهدی معلم - محمد اسماعیل همدانی گلشن - علی صدرزاده - علیرضا کشانی

دانشگاه صنعتی اصفهان

چکیده:

رشد دائمی هزینه های انرژی و سرمایه گذاری، شرکت های توزیع انرژی الکتریکی را بر آن می دارد که در رابطه با عملکرد اجزاء مختلف تشکیل دهنده سیستم توزیع، ارزیابی های دقیقی را انجام دهند. یکی از مهمترین این ارزیابی ها تلفات و مباحث اقتصادی پیرامون آن می باشد. ترانسفورماتور توزیع یکی از اجزاء مهم هر سیستم توزیع الکتریکی است و بواسطه تعداد زیاد آنها ارزیابی اقتصادی تلف آن بحثی لازم و ضروری می باشد. نتیجه این ارزیابی محاسبه دقیق هزینه سالیانه یک ترانسفورماتور توزیع با در نظر گرفتن هزینه تلفات توان و تلفات انرژی و در نهایت پیش بینی روشهای اقتصادی جهت کاهش این هزینه سالیانه می باشد. در این مقاله محاسبه هزینه سالیانه یک ترانسفورماتور توزیع توسط روش هزینه سالیانه هم سطح شده با در نظر گرفتن شرایط تورم هزینه، رشد بار و تغییر محل احتمالی ترانسفورماتور مورد بررسی قرار می گیرد و روابط مربوطه با توجه به مشخصه های بار ترانسفورماتور و پارامترهای اقتصادی استخراج می شوند.

بهینه‌سازی مشخصه‌های بازدهی ترانسفورماتور توزیع نیاز به روشی دقیق جهت ارزیابی هزینه تلفات آن دارد. در این مقاله یک روش برای ارزیابی تلفات ترانسفورماتور ارائه می‌گردد. روش هزینه سالیانه هم سطح شده برای در نظر گرفتن دقیق شرایط تورم هزینه انرژی، رشد بار و تغییر مکان ترانسفورماتور توسعه داده می‌شود هزینه تلفات یک ترانسفورماتور توزیع، شامل هزینه تلفات بی‌باری و هزینه تلفات بار آن می‌باشد و هرکدام از این هزینه‌ها از دو مؤلفه هزینه تلفات توان و هزینه تلفات انرژی تشکیل می‌شوند.

هزینه سالیانه یک ترانسفورماتور توزیع علاوه بر هزینه‌های تلفات شامل هزینه‌های سرمایه‌گذاری، هزینه‌های تلفات راکتیو بی‌باری، هزینه تلفات راکتیو بار و همچنین تلفات رگولاسیون می‌باشد.

دو مجموعه پارامتر در روابط مربوط به تعیین هزینه‌های فوق دخالت مؤثر دارند. مجموعه اول شامل پارامترهای اقتصادی و مجموعه دوم شامل کمیات بار می‌باشد. انتخاب استفاده صحیح از این پارامترها دقت محاسبه هزینه‌ها را افزایش می‌دهد. به همین جهت در ادامه ابتدا تعریف و توضیح مختصر این پارامترها را ارائه و سپس وارد بحث اصلی مقاله می‌شویم.

۱- تعریف پارامترهای اقتصادی مورد استفاده در این روش

در این بخش علاوه بر تعریف پارامترهای اقتصادی مورد استفاده، با توجه به نرخ بهره، مالیات، بیمه و هزینه‌های سوخت و انرژی برای سال ۱۹۸۰ در آمریکا، مقدار تقریبی برخی از این پارامترها هم ارائه می‌گردد [۲].

۱-۱- سرمایه‌گذاری سیستم (System Investment)

سرمایه‌گذاری سیستم هزینه لازم برای تولید ۱ کیلووات تلفات در زمان پیک سیستم می‌باشد که شامل هزینه تجهیزات تولید، انتقال، توزیع و نیز عملکرد آنها و همچنین هزینه نگهداری و تعمیرات آنها است.

۱-۲- هزینه انرژی (Energy Cost)

هزینه‌های متناسب با تولید برای مهیا کردن تلفات انرژی در طول سال رانشان می‌دهد (مثل هزینه‌های سوخت). این هزینه در طول سالیان متمادی پرداخت می‌شود و باید شامل اثر تورم باشد.

۳-۱- هزینه سرمایه سیستم (System Investment Cost)

هزینه‌های تجهیزات تولید، وسایل توزیع و انتقال، ایستگاههای فرعی انتقال، ایستگاههای فرعی توزیع و خطوط اولیه توزیع که وسایل و امکانات کمکی برای استفاده از انرژی برق می‌باشد. در این رابطه دو پارامتر تعریف می‌گردد.

CSYSB هزینه سرمایه سیستم در واحدی از بار پایه (kw/ واحد پول) - بین ۷۴۴ تا ۱۱۸۲

دلار بر کیلووات

CSYSB هزینه سرمایه سیستم در واحدی از بار پیک (kw/ واحد پول) - ۴۱۱ دلار بر کیلووات

۴-۱- هزینه خازن‌های دائمی و سوئیچ شونده (Fixed & Switched Capacitor Cost)

توان راکتیو بار و بی‌باری ترانسهای توزیع معمولاً بطور جداگانه بوسیله خازنهای ثابت و سوئیچ که در فیدهای اولیه توزیع نصب می‌شوند جبران می‌گردند. هزینه این جبران راهزین خازنهای دائم و سوئیچ می‌نامیم. CCAPF (هزینه خازنهای دائمی) حدود ۴/۸ دلار بر کیلووار و CCAPS (هزینه خازنهای سوئیچ شونده) حدود ۹/۲۴ دلار بر کیلووار برای سال ۱۹۸۰ در آمریکا بوده است.

۵-۱- ضریب Carrying Charge Rate

هزینه‌هایی مثل نسبت برگشت یا نرخ بهره، استهلاک ادوات، مالیات‌ها، بیمه و... رامیتوان بصورت درصدی از سرمایه بیان کرد. مجموع این درصدها ضریب فوق را بوجود می‌آورد. این ضریب با (CC) نشان داده می‌شود. این کمیت تقریباً معادل ۰/۱۸ برای سال ۱۹۸۰ در آمریکا بوده است.

۶-۱- فاکتور تخفیف (Discount Factor)

دو عامل در نصب ظرفیت تولید بیش از مصرف مؤثر است که عبارتند از: وجود تلفات و رشد بار. چون رشد بار عامل مؤثرتری است به این جهت در محاسبه هزینه تلفات توان از فاکتور تخفیف جهت نشان دادن تأثیر کمتر تلفات در افزایش ظرفیت تولید نصب شده استفاده می‌کنیم. این ضریب با (DISC) نشان داده می‌شود. این کمیت تقریباً برابر ۰/۷۵ است.

۲- تعریف مشخصه‌های بار ترانسفورماتور [۲ و ۳]

۱-۲- تقاضای یک سیستم (Demand)

بار متوسطی است که در یک بازه معینی از زمان در ترمینالهای خروجی ترانسفورماتور دریافت می‌شود

۲-۲- ماکزیمم تقاضای یک سیستم (Maximum Demand)

بزرگترین مقدار تقاضای توان که در خلال پریود معینی از زمان وجود دارد.

۲-۳- بازه تقاضا (Demand Interval)

پریودی است که در خلال آن از بار متوسط گیری می شود مثل ۱۵ دقیقه، ۳۰ دقیقه، یکساعت یا

بیشتر.

۲-۴- ضریب مسئولیت پیک (Peak Responsibility Factor)

بواسطه اختلاف بار، پیک تلفات بار روی ترانس توزیع ممکن است که همیشه در زمان پیک

سیستم اتفاق نیفتد. طبق تعریف ضریب فوق خواهد بود:

$$PRFS = \frac{\text{بار ترانس در زمان پیک سیستم}}{\text{پیک بار ترانس}}$$

این ضریب معمولاً بین 0.7 تا 1 می باشد.

۲-۵- فاکتور بار (Load Factor)

طبق تعریف عبارتست از نسبت بار متوسط به باریک یعنی:

$$LDF = \frac{\text{متوسط بار}}{\text{پیک بار}}$$

برای محاسبه فاکتور بار، مصرف انرژی در سال را e کیلووات ساعت در نظر بگیرید. برای

محاسبه مقدار انرژی مصرفی در یکساعت کفایت e را بر 8760 (تعداد ساعات در یکسال) تقسیم

کنیم. جهت محاسبه فاکتور مربوطه باید این مقدار را بر پیک بار تقسیم کنیم. برای محاسبه پیک بار، بین

پیک بارهای مصرف کننده ها یک متوسط گیری انجام می دهیم و خواهیم داشت:

$$LDF(N) = \frac{e}{8760 \times D(N)} \quad (E2-1)$$

که در آن داریم:

$$\bar{D}(N) = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N D_i$$

۲-۶- فاکتور تلفات (Loss Factor)

طبق تعریف عبارتست از متوسط تلفات توان به تلفات توان دربار پیک یعنی:

$$LSF = \frac{\text{متوسط تلفات توان}}{\text{تلفات توان دربار پیک}}$$

بر اساس یک رابطه تجربی داریم:

$$LSF = A(LDF) + B(LDF)^2 \quad (E.2-2)$$

که در آن $A+B=1$ است. مثلاً $A=0.15$ و $B=0.85$

۲-۷- ضریب انطباق (Coincidence Factor)

فرض کنید N مصرف‌کننده داریم که مصرف‌کننده i ام پیک مصرفی برابر D_i دارد. در یک بازه مخصوص از زمان مصرف‌کننده i ام، $C_i D_i$ مصرف میکند که $0 \leq C_i \leq 1$ می‌باشد. پس در این بازه مخصوص از زمان مقدار کل مصرف خواهد شد:

$$D_g = \sum_{i=1}^N D_i C_i \quad (E.2-3)$$

فاکتور انطباق ضریبی است که اگر آنرا در مجموع D_i ها ضرب کنیم، مقدار D_g را به ما می‌دهد. یعنی:

$$CF(N) = \frac{D_g}{\sum_{i=1}^N D_i} \quad (E.2-4)$$

طبق یک فرمول تجربی فاکتور انطباق برابر است با:

$$CF(N) = 0.5 \left(1 + \frac{5}{2N+3} \right) \quad (E.2-5)$$

۲-۸- محاسبه پیک بار سالیانه با در نظر گرفتن نرخ رشد

مقدار پیک بار در سال اول را IP (برحسب پریونیت) در نظر بگیرید. نرخ رشد پیک بار سالیانه GR (برحسب پریونیت) می‌باشد. پس داریم:

$$P(1) = IP \quad \text{پیک بار در سال اول:}$$

$$P(2) = IP + IPGR = (1+GR)IP \quad \text{پیک بار در سال دوم:}$$

$$P(3) = IP(1+GR) + GR(1+GR)IP = IP(1+GR)^2 \quad \text{پیک بار در سال سوم:}$$

بطریق مشابه برای سال Y ام مقدار پیک بار برابر می‌شود با:

$$P(Y) = IP(1+GR)^{Y-1} \quad (E.2-6)$$

۳- روش هم سطح کردن (Levelizing)

چون ارزیابی تلف شامل مقادیری از قبیل هزینه انرژی و اندازه بار است که با زمان تغییر می‌کنند، مناسب است که این کمیات هم سطح شوند. هم سطح کردن، این مقادیر را به مقادیر ثابتی تغییر می‌دهد که همان نتایج اقتصادی مقادیر واقعی را تولید می‌کنند [۴].

۱-۳- ارزش فعلی برگشت سالیانه (Present Worth of Annual Revenue Requirements)

در نظر بگیرید که مقدار موجودی اولیه برابر S باشد. اگر این موجودی را در بانک قرار دهیم و نرخ بهره نیز I باشد به این معنی که در سال اول به اندازه IS به موجودی اضافه می‌شود، خواهیم داشت:

$$A_0 = S \quad \text{مقدار موجودی اولیه}$$

$$A_1 = S + IS = (1+I)S \quad \text{مقدار موجودی در سال اول}$$

$$A_2 = (1+I)S + I(1+I)S = (1+I)^2 S \quad \text{مقدار موجودی در سال دوم}$$

بطریق مشابه برای سال Y ام خواهیم داشت:

$$A_Y = (1+I)^Y S$$

و یامیتوان نوشت:

$$S = \frac{A_Y}{(1+I)^Y}$$

یعنی مقدار موجودی سال Y ام را به سال صفر (زمان حال) منتقل کرده ایم. از این تکنیک در قسمت بعد استفاده خواهیم کرد.

در این رابطه دو پارامتر زیر تعریف می‌گردد:

$$SPPWF(I, Y) = \frac{1}{(1+I)^Y} \quad (E.3-1)$$

$$USPWF(I, N) = \sum_{Y=1}^N \frac{1}{(1+I)^Y} = \frac{(1+I)^N - 1}{I(1+I)^N} \quad (E.3-2)$$

۴- روش مجموع هزینه سالیانه هم سطح شده (Total Levelized Annual Cost) جهت

ارزیابی اقتصادی تلفات ترانسفورماتورهای توزیع [۴ و ۱]

این تکنیک رابطه‌ای را برای هزینه سالیانه ترانسهای توزیع شامل انواع هزینه‌های تلفات ارائه می‌نماید. رابطه مورد نظر طی سه مرحله بصورت زیر بدست می‌آید:

۱-۴- مرحله اول

هزینه سالیانه ترانس شامل ۶ مؤلفه است:

۱- هزینه سالیانه سرمایه‌گذاری ترانس (TIC)

۲- هزینه تلفات بی‌باری در سال (NLC)

۳- هزینه تلفات بار در سال (LLC)

۴- هزینه تلفات بی‌باری راکتیو درسال (NRC)

۵- هزینه تلفات بار راکتیو درسال (LRC)

۶- هزینه تلفات رگولاسیون درسال (RGC)

تمامی هزینه‌های فوق برحسب (سال / واحد پول) بیان می‌شوند. در ادامه به محاسبه هزینه‌های فوق می‌پردازیم.

۱-۱-۴- محاسبه TIC: برای محاسبه این هزینه طبق رابطه زیر داریم:

$$TIC = CT \times CC \quad (E.4-1)$$

در رابطه بالا CT معرف هزینه ترانس درسال برحسب واحد پول می‌باشد.

۲-۱-۴- محاسبه NLC: این هزینه خود به دو قسمت تقسیم می‌شود.

الف - مؤلفه تقاضا که با رابطه زیر محاسبه می‌گردد:

$$NLC(D) = NLL \times CSYSB \times DISC \times CC \quad (E.4-2)$$

در رابطه بالا NLL معرف تلفات بی‌باری ترانس برحسب KW بوده و بقیه ضرائب قبلاً مشخص شده‌اند.

ب - مؤلفه انرژی که با رابطه زیر محاسبه می‌گردد:

$$NLC(E) = NLL \times 8760 \times CEB(Y) \quad (E.4-3)$$

که:

$$CEB(Y) = CEB_1(1+IRB)^{Y-1} = CEBF_1(1+IRBF)^{Y-1} + CEBOM_1(1+IRBOM)^{Y-1}$$

در این معادله CEB_1 معرف مقدار هزینه برای تولید یک کیلووات بار پایه درسال اول برحسب

(kw/ واحد پول) می‌باشد که شامل هزینه سوخت $CEBF_1$ و هزینه نگهداری و تعمیرات $CEBOM_1$

است $IRB, IRBF, IRBOM$ مقادیر تورم مربوطه هستند. مقدار کمیت CEB_1 تغییراتی بین ۰/۰۰۸۵

تا ۰/۰۳۵ دلار برکیلووات ساعت درسال ۱۹۸۰ در آمریکا داشته‌است.

پس بطور کلی میتوان نوشت:

$$NLC = NLC(D) + NLC(E) \quad (E.4-4)$$

۳-۱-۴- محاسبه LLC: این هزینه خود به دو قسمت تقسیم می‌شود.

الف - مؤلفه تقاضا که با رابطه زیر محاسبه می‌گردد:

$$LLC(D) = LL \times (IP(1+GR))^{Y-1} \times PRFS^2 \times CSYSP \times DISC \times CC \quad (E.4-5)$$

در رابطه بالا LL معرف تلفات بار پایه ترانس برحسب kw، اولین جمله در پرانتز معرف پیک بار ترانس در سال وکل عبارت پرانتز مجذور بار ترانس (برحسب پریونیت) رادر زمان پیک سیستم خواهد داد. بقیه ضرائب قبلاً مشخص شده‌اند.

ب - مؤلفه انرژی که بار رابطه زیر محاسبه می‌گردد:

$$LLC(E) = 8760 \times LSF \times CEP(Y) \times LL \times (IP(1+GR)^{Y-1})^2 \quad (E.4-6)$$

که:

$$CEP(Y) = CEP_1(1+IRP)^{Y-1} = CEPF_1(1+IRPF)^{Y-1} + CEPOM_1(1+IRPOM)^{Y-1}$$

که CEP_1 معرف مقدار هزینه برای تولید یک کیلووات باریک در سال اول برحسب (kwh/واحد پول) می‌باشد که شامل هزینه سوخت $CEPF_1$ و هزینه نگهداری و تعمیرات $CEPOM_1$ است. $IRPF, IRP$ و $IRPOM$ مقادیر تورم مربوطه می‌باشند. کمیت CEP_1 در سال ۱۹۸۰ در آمریکا حدود ۰/۰۵۵۷ دلار بر کیلووات ساعت بوده است.

پس بطور کلی میتوان نوشت:

$$LLC = LLC(D) + LLC(E) \quad (E.4-7)$$

۴-۱-۴ - محاسبه NRC: برای محاسبه این هزینه طبق رابطه زیر داریم:

$$NRC = CCAFP \times C \times \sqrt{T^2 \times I_0^2} - NLL^2 \quad (E.4-8)$$

در رابطه بالا CCAFP معرف هزینه نصب خازنهای دائم برحسب (kvar/واحد پول) بوده و عبارت رادیکالی معرف تلفات راکتیو بی باری برحسب kvar است که در آن T معرف توان ظاهری ترانس برحسب kva و I_0 معرف جریان تحریک ترانس برحسب پریونیت می‌باشد.

۴-۱-۵ - محاسبه LRC: برای محاسبه این هزینه طبق رابطه زیر داریم:

$$LRC = CCAPS \times CC \times (IP(1+GR)^{Y-1} \times PRFD)^2 \times \sqrt{T^2 \times Z^2} - LL^2 \quad (E.4-9)$$

در این رابطه CCAPS معرف هزینه نصب خازنهای سوئیچ برحسب (kvar/واحد پول) و ضریب PRFD که برحسب پریونیت می‌باشد بصورت زیر تعریف می‌گردد:

$$PRFD = \frac{\text{بار ترانس در لحظه پیک فیدرهای توزیع}}{\text{پیک بار ترانس}}$$

عبارت رادیکالی معرف تلفات بار راکتیو برحسب kvar است که در آن T معرف توان ظاهری ترانس برحسب kva و Z معرف امپدانس ترانس برحسب پریونیت می‌باشد.

۴-۱-۶ - محاسبه RGC: برای محاسبه این هزینه طبق رابطه زیر داریم:

$$RGC = T \times PF \times 8760 \times LKW \times REG \times LSF \times (IP(1+GR)^{Y-1})^2 \times (CCE_1 - CE_1)(1+IRP)^{Y-1} \quad (E.4-10)$$

در رابطه بالا PF معرف ضریب توان، LKW معرف تغییر در کیلووات بار برای یک درصد تغییر در ولتاژ برحسب درصد، REG معرف رگولاسیون برحسب پریونیت، CCE₁ معرف متوسط قیمت فروش انرژی افزایشی برحسب (kwh/واحد پول) و CE₁ معرف متوسط هزینه انرژی افزایشی برحسب (kwh/واحد پول) می باشد. بقیه ضرائب قبلاً مشخص شده اند. در سال ۱۹۸۰ در آمریکا کمیت های CCE₁ و CE₁ بترتیب مقادیری در حدود ۰/۰۴۷۲ و ۰/۰۲۱۶ دلار بر کیلووات ساعت داشته اند. پس هزینه ترانس در هر سال خواهد شد:

$$AC(Y) = TIC + NLC + LLC + NRC + LRC + RGC \quad (E.4-11)$$

۲-۴- مرحله دوم

در این مرحله هزینه ها را به سال صفر (زمان حال) منتقل کرده و آنرا PWARR می نامیم. پس داریم:

$$PWARR = \sum_{Y=1}^N (AC(Y) \times SPPWF(I, Y)) \quad (E.4-12)$$

در رابطه بالا N معرف عمر مورد انتظار ترانس می باشد.

۳-۴- مرحله سوم

این مرحله از تکنیک هم سطح کردن (Levelizing) استفاده شده، برای AC(Y) ها از یک مقدار معادل که TLAC نام دارد استفاده می شود. پس خواهیم داشت:

$$TLAC = \frac{PWARR}{USPWF(I, N)} \quad (E.4-13)$$

بطور خلاصه میتوان گفت که در این روش پس از محاسبه هزینه های سالیانه ترانس، این هزینه ها به هزینه های معادل در زمان حال تبدیل شده و پس از استفاده از تکنیک هم سطح کردن، کل هزینه های ترانس در طول عمر آن بصورت یک هزینه معادل فعلی بدست می آید. حال با داشتن این هزینه معادل در زمان حال بررسیهای اقتصادی با سهولت بیشتری انجام خواهد گرفت.

۵- جایگزینی اقتصادی ترانسفورماتور توزیع [۲]

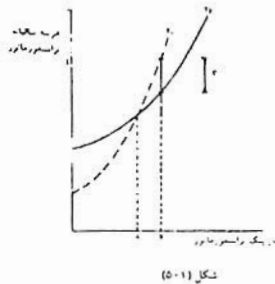
این مبحث را میتوان بعنوان یک نمونه از کاربردهای تکنیک گفته شده در بخش قبل دانست. در شکل (۵-۱) منحنی های هزینه سالیانه دو ترانس T₁ و T₂ برحسب پیک بار ترانس رسم

گردیده است.

T_1 معرف ترانسی است که هم اکنون در حال کار می باشد و T_2 معرف ترانس جایگزین است. نقطه A که نقطه تقاطع دو منحنی است پیک باری را نشان میدهد که در آن هزینه دو ترانس یکسان شده است. در نقطه B هزینه سالیانه ترانس جایگزین از هزینه ترانس در حال کار کمتر شده است. برای محاسبه نقطه تقاطع داریم:

$$(TAC)T_1 = (TAC)T_2 + (COE \times I) \quad (E.5-1)$$

در رابطه بالا $(TAC)T_1$ معرف هزینه ترانس در حال کار، $(TAC)T_2$ معرف هزینه ترانس جایگزین، COE معرف هزینه تغییر ترانس و I معرف نرخ بهره می باشد. $(TAC)T_1$ تابعی از پیک بار ترانس در حال کار بر حسب پریونیت (P_1) و $(TAC)T_2$ تابعی از پیک بار ترانس جایگزین بر حسب پریونیت (P_2) می باشد. وقتی پیک بار (P) بر حسب پریونیت

بر مبنای توان نامی ترانس (T) است، پیک بار (P_2) روی ترانس جایگزین میتواند بر حسب پیک بار (P_1) روی ترانس در حال کار بیان شود یعنی:

$$P_2 T_2 = P_1 \times T_1 \quad (E.5-2)$$

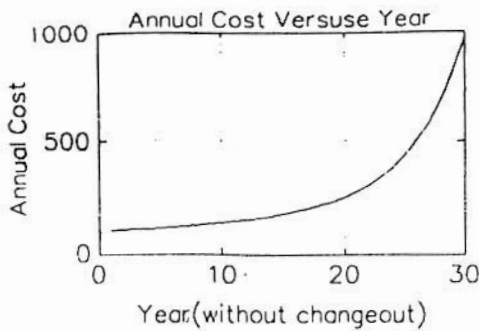
باجگذاری $E.5-2$ در $E.5-1$ و حل معادله، نقطه تقاطع دو منحنی بدست خواهد آمد. مقدار P_1 که از حل معادله $E.5-1$ بدست می آید معرف پیک باری است که برای پیک بار بیشتر از آن هزینه ترانس جایگزین از هزینه ترانس در حال کار کمتر است و بهتر است تعویض شود یعنی بار از طریق ترانس جایگزین به مصرف کننده برسد.

۶- برنامه کامپیوتری و حل یک مثال

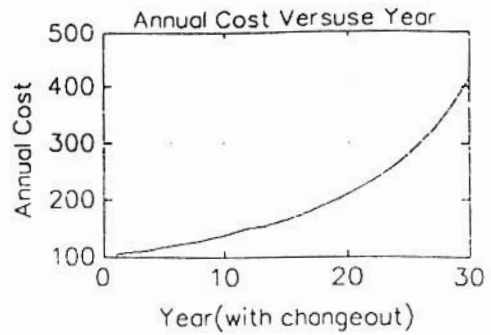
جهت ارزیابی هزینه های ترانسفورمرهای توزیع یک برنامه کامپیوتری نوشته شده است.

اطلاعاتی که این برنامه تحت عنوان ورودی دریافت می‌کند عبارتند از پارامترهای اقتصادی، مشخصه‌های بار ترانسفورماتورها، مشخصه‌های نامی ترانسفورماتورها، مدت زمان جهت ارزیابی و زمان تغییر (changeout) ترانسفورماتور در صورت وجود شکل (الف - ۲-۶) منحنی هزینه سالیانه یک ترانسفورماتور ۲۵KVA را برای زمان ارزیابی ۳۰ سال و بدون تغییر محل ترانسفورماتور نشان می‌دهد برای این ترانسفورماتور مقدار پیک بار اولیه ۰/۱ پریونیت و نرخ رشد پیک بار ۱۰ درصد در نظر گرفته شده است. شکل (ب-۲-۶) منحنی هزینه سالیانه همان ترانسفورماتور را با همان مشخصات نشان می‌دهد که در این حالت ترانسفورماتور در سال دوازدهم به محل دیگری منتقل گردیده است.

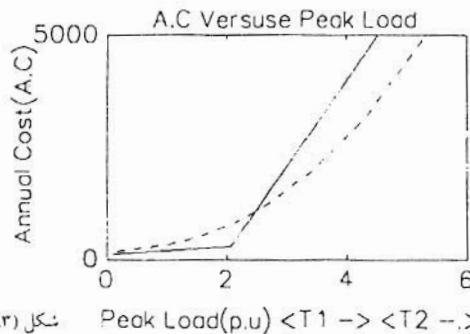
از دیگر قابلیت‌های این برنامه بررسی جایگزینی اقتصادی ترانسفورماتور توزیع می‌باشد که در این رابطه مثال زیر را مطرح می‌کنیم.

شکل (الف - ۲.۶)

شکل (ب - ۲.۶)

شکل (۳.۶)

فرض کنیم ترانسفورماتور در حال کار دارای مشخصات زیر باشد:

$$T_1 = 25 \text{ kVA} \quad CT_1 = 337 \text{ دلار} \quad NLL_1 = 0/105 \text{ kw}$$

$$REG_1 = 0/014 \text{ Pu} \quad LL_1 = 0/316 \text{ kw} \quad Io_1 = 0/015 \text{ Pu} \quad Z_1 = 0/018 \text{ Pu}$$

و ترانسفورماتور کاندید برای جایگزینی با ترانسفورماتور در حال کار نیز دارای مشخصات زیر

باشد:

$$T_2 = 50 \text{ kVA} \quad CT_2 = 510 \text{ دلار} \quad NLL_2 = 0/191 \text{ kw}$$

$$REG_2 = 0/014 \text{ Pu} \quad LL_2 = 0/524 \text{ kw} \quad Io_2 = 0/015 \text{ Pu} \quad Z_2 = 0/018 \text{ Pu}$$

بعلاوه مقادیر پارامترهای اقتصادی را بصورت زیر در نظر می‌گیریم (مقادیر برای سال ۱۹۸۰

در آمریکا)

$$CSYSB = 744 \text{ دلار/KW} \quad CSYSP = 411 \text{ دلار/KW} \quad CEB_1 = 0/35 \text{ دلار/KWh}$$

$$CEP_1 = 0/0557 \text{ دلار/KWh} \quad CCE_1 = 0/472 \text{ دلار/KWh} \quad CE_1 = 0/0216 \text{ دلار/KWh}$$

$$CCAPF = 4/8 \text{ دلار/kvar} \quad CCAPS = 9/24 \text{ دلار/kvar} \quad COE = 100 \text{ دلار}$$

$$LKW = 0/75 \quad DISC = 0/75 \text{ Pu} \quad CC = 0/18 \text{ Pu} \quad I = 0/1 \text{ Pu}$$

همچنین فرض می‌کنیم مشخصه‌های بار با توجه به اینکه ترانسفورماتورها ۱۲ مصرف‌کننده

راتغذیه می‌کنند بصورت زیر بدست آمده باشند.

$$PRFD = 0/843 \text{ Pu} \quad PRFS = 0/75 \text{ Pu} \quad PF = 0/9 \text{ Pu} \quad LSF = 0/135 \text{ Pu}$$

با استفاده از اطلاعات فوق وحل معادله ۱-۵.۵، یک بار ترانسفورماتور ۱ که در آن این

ترانسفورماتور باید با ترانسفورماتور ۲ تعویض شود برابر با $2/06 \text{ Pu}$ بدست می‌آید. البته واضح

است که از نظر فنی این پیک بار وحتى کمتر از آن نمی‌تواند قابل قبول باشد. اما ارزیابی اقتصادی به

مامی‌گوید که حتی تا پیک بار ۲ برابر مقدار نامی ترانسفورماتور ۱، هزینه سالیانه آن از هزینه سالیانه

ترانسفورماتور ۲ کمتر است. شکل (۳-۶) منحنی‌های هزینه سالیانه ترانسفورماتور در حال کار

و جایگزین و همچنین نقطه تقاطع آنها را نشان می‌دهد.

۷- نتیجه

جهت محاسبه هزینه سالیانه یک ترانسفورماتور توزیع، با استفاده از روش هم سطح کردن

روابط ساده‌ای استخراج گردید که در آن عوامل اقتصادی همچون تورم و نرخ بهره، همچنین

مشخصه‌های بار و نرخ رشد بار در نظر گرفته شده‌اند. هزینه محاسبه شده شامل هزینه تلفات بی‌باری و باررداری هزینه تلفات راکتیو بی‌باری و باررداری، هزینه سرمایه‌گذاری و هزینه رگولاسیون می‌باشد. جایگزینی اقتصادی ترانسفورماتور توزیع بعنوان یکی از کاربردهای روابط هزینه سالیانه ترانسفورماتور توزیع به همراه مثالی در این رابطه مطرح گردید. از نتایج مقاله در ارائه روشهای اقتصادی دیگر جهت کاهش هزینه سالیانه ترانسفورماتور توزیع می‌توان استفاده نمود.

۸- مراجع

- [1]. D.L. Nickel and H.R.Braunstein, "Distribution Transformer loss Evaluation: I-Proposed Techniques", IEEE Vol.PAS-100 Feb.1981.
- [2]. D.L. Nickel and H.R.Braunstein."Distribution Trasformer loss Evaluation : II-Load Characteristics and system cost Parameters",IEEE Vol.PAS - 100 Feb.1981
- [3]. M.W.Gangel and R.F.Propst. "Distribution Trasformer load characteristics" , IEEE Vol.PAS-84 Aug.1965.
- [4]. Walter J.Ros and Daniel J.Ward, "Distribution Loss Evaluation".